

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Evidența în lucrările oficiale ale parochilor.

I.

Suntem spre finea anului civil. Fie-care oficiant își încheie actele, face bilanțul anului trecut, și cugetă la programul de acțiune al viitorului an. Parochii tot acesta au s'o facă. Și încă și mai mult au să facă. Trebuie să cugete de pe acum la neajunsurile ce le-au întimpinat în lucrările oficiale ale anului ce espiră, căutând să preîntimpine în viitoriu toate lacunele, toate scăderile observate.

Nu strică să ne ocupăm cu unele lucrări de ale parochilor, cari au a se încheia tocmai acum. Dacă nu a, ne dumerim asupra unor cestiuni de interes obștesc.

O astfel de cestiune mi-se pare a fi cea a *evidențelor în lucrările oficiale*. Nu este ea de mică importanță. Importanța ei rezultă din faptul, că numai având evidența în toate lucrările sale se poate orienta parochul cu deplină siguranță, dacă a îndeplinit toate prompt și la timp, și numai pe baza evidențelor esapte își poate face ideea clară despre toate momentele ce privesc activitatea sa pastorală, la loc fiind și aci maxima: qui bene distinguit bene docet.

Pregătirea evidențelor se impune și din motivul, că înmulțindu-se agendele scripturistice nu se mai poate tolera, ca preoțimea să se vegeteze numai, așteptând tot de sus ordinele și pentru lucrări pe cari le poate îndeplini din proprie inițiativă. Intr'adevăr! Ar fi sosit timpul, să zic așa, al *independenței* în lucrări, când trebuie să înceteze și *tutela* eserciată din necesitate. Parochii n'ar trebui să se ansă, ca să se considere numai de mașină, lipsindu-le propriul indemn. Dacă pentru oficianții mai bătrâni, cari n'au avut nici școlă, nici destulă destoinicie în cele scripturistice, are înțeles metoda de a le da mereu „pintenii”, nu poate să aibă înțeles pentru cei tineri și cu pregătire teoretică suficientă.

Când vorbesc de evidențe — trebuie să recunosc — mă aflu pe un teren puțin umblat. Oficiile noastre parochiale nu că ar fi organizate deplin, dar' să află abia la începutul organizației, de unde urmază că nici *evidențele* ce sunt a se purta, nu sunt statorite, nici ca număr, nici ca formă. Câte feluri de lucrări are un paroch, atâtea feluri de evidențe ar trebui să aibă, pentru că numai așa poate desvolta activitate temeinică, lipsită de ori-ce superficialitate. A enumera felurile lucrărilor, prea departe mi-ar duce epunerile. Și altfel, în tractatul meu „Instrucțiune pentru arangiamentul și conducerea cancelariilor și arhivelor parochiale” am încercat lucrul acesta (vezi nr. 31 și 32 „Tel. Rom.” a. c.).

Pentru astădată cuget a servi din destul cauzei, tractând cestiunea evidențelor numai în mod mai general, în cât stă adecă în legătură cu lucrările pe cari parochii au să le îndeplinească la finea anului.

O parte a cestiunii se cuprinde în „Planul cronologic, care să cuprindă toate obligămintele oficiale ale unui paroch din decursul unui an, cum și timpul pentru îndeplinirea lor”, ordnat de autoritatea superioră bisericească. Nu mă îndoesc, că conferențele preoțesti, cărora s'a relegat spre rezolvire, vor afla soluțiunea corăspunzătoare la această problemă. Nu mă îndoesc nici despre aceea, că preoțimea și-a pregătit deja, ori își pregătește acum „planul cronologic”, care să-i fie călăuz sigur și expert în lucrările oficiale de peste an. Pentru ușurare, și ca să nu rămână planul numai hârtie pe perete, ci să se ajungă scopul practic ce se intenționează — voua releva totuși la acest loc două momente, pe cari la compunerea planului trebuie să se pună pond.

Primul moment se reasumă în următoarele:

a) Planul să conțină datorințele nu exclusiv ale parochului numai, ci și ale celorlalte corporațiuni bisericești din parochie. O înșirare a datorințelor parochului și retăcerea datorințelor comitetului, episcopiei șcl., ar pute să aibă

drept urmare, că pe când parochul îndeplinește ale sale — toate celelalte afaceri să stagneze. Sunt mulți parochi cari d. p. nu se simt îndatorați a se ingera în trebile comitetului, și de aci stagnarea afacerilor acestei corporațiuni. Eu pricep altfel numai ingerența care se bazează pe lege și cadreză cu spiritul constituțiunii noastre bisericești.

b) Planul trebuie întocmit astfel, ca să rămână loc și să se potă petrece în el și acele mandate cu termene, cari nu se repetă periodic în toți anii, ci și au baza în vre-un conclud, ori ordin special. Datorințele de această natură se induc în plan totdeauna când se primește ordinul, ori se aduce concludul din partea comitetului, sinodului șcl.

Se sporește lucrul fără rost! Nici o sporire, răspund. Inducerea în plan a acestor fel de datorințe, pe lângă că nu dau nici un lucru demn de amintit, ușurează mult orientarea. Se induc datorințele aceste în plan și pentru cuvântul, că nu stau în legătură cu protocolul de esibite și deci nu se țin de actele lui, cari — se știe — se separă în rezolvate și nerezolvate.

c) Din natura planului și scopul ce se urmărește prin el, urmază, că să fie coincis; cu toate aceste bineprecisând datorințele și indicând și mandatul, concludul ori legea pe care se bazează ele. Să nu-i lipsescă nici *perspicacitatea*, care ușurează și orientarea și nu dă mult lucru nici ochilor. Gruparea cea mai potrivită a materiilor se face cu 12 părți, după cele 12 luni ale anului.

Momentul al doilea. Din ordinul consistorial relativ la facerea planului nu transpiră, că d'or parochii ar fi dator să țină în evidență și lucrările îndeplinite, nu singur datorințele. De sine, parochul este dator să-și dea seama în fie-care moment despre tot ce a lucrat și despre tot ce ce restază încă. Este necesară o astfel de esaminare din punctul de vedere al *liniștirii propriei conștiințe*, și a doua: pentru a facilita controlul ce o eserciază superiorii parochului.

Cade și trebuie să cadă greu și parochului și superiorului său, protopopului, când eșind într'o comună la visitație canonică, pot să se părăcă scene ca acestea: Îndeplinit' ai cutare lucru? — Îndeplinit! — Unde-ți este dovada? — Intră acte! Și caută bietul în arhiv până asudă; act — ca 'n palmă, l'a înghițit pământul! De nou pretinde protopopul: Cu ce mai ești în restanță? ce n'ai îndeplinit încă? — Preotul stă, se cugetă, nu știe da nici un răspuns.

Bine! Scene de acestea nu e permis să obvină. La oficiile bine organizate nu obvin; și nu vor obveni în viitoriu nici la parochi, dacă vor ave evidența lucrărilor îndeplinite; pentru că atunci din *indicația evidenței* numai de cât se poate ști unde e, la care număr se află actul, adecă dovada pipăibilă a tot ce s'a îndeplinit.

Planul lucrărilor îndeplinite nu este de lipsă, ba nici nu e erlat a se despărți de „planul cronologic” al lucrărilor obligate. Pote cest din urmă servi pentru ambele scopuri, cu atât mai vârtos, cu cât îndeplinirea practică nu întimpină absolut nici o greutate. Se împarte fața 'n două: atât costă se induce ulterior, când adecă s'a îndeplinit lucrarea, ziua și luna rezolvirii, numărul din protocolul de esibite și eventual alte observări.

Prin acest metod de a ține evidența își află deslegare fericită greutatea de a „ține în minte” a parochilor. De aci încolo n'au de cât să inducă esact în plan, și nu se vor mai plânga că li-a trecut din minte ceva; ba nici scusă nu pot ave în nimic cu motivul uitării. Avantagiul destul de însemnat, dar' nici decum singurul avantaj! Cel mai mare avantaj este, că prin așa o întocmire a planului se ajunge că „planul cronologic” devine central unde se întâlnesc, se concentrează toate lucrările parochului — în curgere și finalizate, facilitând în mod extraordinar conducerea oficiului. Ceea ce este scopul suprem.

FOIȘORĂ

Spre polul de nord.

(Conferență ținută de asesorul Mateiu Voileanu, în sala palatului comitatens, Duminecă (27 Decembre n.) s'era.

Vécul al XIX-lea cu tot dreptul s'a numit vécul invențiunilor și vécul descoperirilor.

Științele reale au luat un avânt puternic, spiritul omului a p'etrans în toate secretele naturii. aburii, electricitatea s'au pus în serviciul omenimei, cu un cuvânt s'au realizat progrese uimitoare în toate direcțiunile.

Călători îndrăzneți au străbătut cruciș și curmeziș toate continentele, s'au descoperit isvórele riului sfânt, ale Nilului, s'au descoperit isvórele riului Congo, și Africa centrală devine terenul cel mai bogat de exploatare, și azi europenii, din trenurile, cari au iuțela fulgerului străbat regiunile Ugandei, privesc cum împărății animalelor, lei, în ciurde și fac preumblările lor prin livețile din Uganda.

Spiritul omenesc nu s'a mărginit numai la acestea.

„Nevădute, zice marele scriitor Nansen, și necălcate de picior de pământean, înghețatele regiuni polare dormeau în puternică liniște de mörte de la începutul vécului sub nemăculata lor mantie de zăpadă. Învălit în haina sa albă și întinde puternicul uriaș r'ecole sale membre umede și-și bate capul cu visuri de mii de ani.

Vreamea trece, și adăncă liniște domnește.

„De-odată în amurgul istoriei, departe la sud își ridică capul deșteptat spiritul omenesc, și privește preste pământ, spre m'ezăzi dă de căldură, spre m'eză-nopte dă de frig, și în dosul imperiului necunoscutului pune cele 2 lumi, pe cea a căldurii, care toate le consumă, și pe cea a frigului, care pe toate le nimicește.

„Însă în fața nisuiței spiritului omenesc spre lumină și spre știință, pas de pas au trebuit să cedeze granițele necunoscutului, până când apoi în m'eză-nopte, la pragul marelui cimiter al naturii, în nesfârșita liniște a ținuturilor polare, s'au oprit.

„Până aici glorioșelor cete, cari înaintau, nu li-s'au pus pedeci neînvingibile, și ele

vesel mergeau înainte. Aici însă urașii li-s'au pus în cale, însoțiți de cei mai aprigi vrășmași ai vieții: de gheață, de frig și de noptea cea lungă de erno.

„Cete preste cete dau năvală spre nord, însă numai spre a adăuga catastrofe preste catastrofe. Rînduri noue vin în locurile celor căduți, spre a înainta preste cadavrele lor.”

Am citat aceste semnificative cuvinte din opul: „In Nacht und Eis”, de Fr. Nansen, căci ele caracterizează mai nimerit secretele naturii în marea din jurul polului de nord.

Fără a privi la multele neajunsuri, la viețile de omeni jertfite în nisuița de a cunoște secretele sloilor de gheață, cete preste cete au străbătut spre nord, și în locul celor căduți alții au încercat a străbate în împărăția acestui misterios uriaș.

Mi am propus, Onorați ascultători, să vă port în prelegerea mea de azi în împărăția misteriosului uriaș de nord, și să vă prezint cele din urmă trei expedițiuni din marea de nord, expedițiunea austro-ungară spre polul nordic, într' anii 1872—1874, cea scandinavă într' anii 1893—1896 și cea italiană din anii 1899—1900.

I. Expedițiunea austro-ungară.

Expedițiunea aceasta s'a făcut cu corabia „Tegethoff”. Comanda asupra corăbiei o a avut locotenentul de marină Carol Weyprecht, comanda afară de corabie o a avut locotenentul Iuliu Payer. Acestia au fost conducătorii expedițiunii, care s'a compus din 24 bărbați de diferite naționalități: unguri, medical de regiment Dr. Képes, italieni, dalmatini, tirolezi, scandinavii și norvegiani.

Spre a înlesni călătoria pe gheață au luat în corabie și 8 câni.

În 13 Iunie 1872 iasă corabia din portul de la Breme cu unicul scop de a înainta spre nord și de a scruta părțile nordice ale insulei Nowaja-Semlja.

În 13 Iulie 1872 plăcă din portul norvegiant Tromsø, după ce m'zi întâu au ascultat sfânta liturgie servită de un preot frances. Drumul a mers tot spre nord. În 25 Iulie 1872 ajung la marginile gheții și de aici încolo drumul e mai greu, căci merge printr' sloi de gheață, unde trebuie multă îngrijire spre a nu se vătămă corabia.

În 1 Septembrie corabia ajunge în nordul insulei Nowaja-Semlja, unde la cap Nassau

Din camera română. Pe baza unei telegrame luaserăm știre în numărul anterior despre declarațiunea ministrului de externe al României, făcută în firul discuțiilor asupra răspunsului la mesagiul regal, cu privire la „iredenta română” (care nu există). Din rapoartele ziarelor din capitala României aflăm că în privința acésta dl Ionel Brătianu, ministrul de externe, citând declarațiunea făcută de ministrul-president Sturdza în 1895, că „guvernul României se va abține de la orice amestec în afacerile interne ale monarhiei austro-ungare” a adăugat că guvernul susține și acum declarațiunea acésta și că iredentismul român e absurditate, ear’ Români n’au făcut nici-când politică absurdă. Un singur lucru dorim pentru frații de peste Carpați — a zis dl Brătianu, — ca adevărații Magiarii și Români să trăiască în bună frățietate și să întră România și Austro-Ungaria să existe cele mai bune relațiuni.

Privitoriu la Români din Macedonia ministrul a zis, că politica guvernului liberal e dezvoltarea culturală a Românilor din imperiul turcesc. România nu aspiră la cuceriri, ci ține numai să esopereze pentru frații din Macedonia egală tractare cu celelalte popoare macedonene. Suntem convinși — zice dl Brătianu, — că Români din Macedonia vor reuși să aibă în cultul divin limba lor proprie, cu atât mai vârtos, că guvernul din Constantinopol acum de curând a recunoscut existența naționalității române în Macedonia.

Principele Bulgariei — la Petersburg. O telegramă din Sofia dte 27 Decembre raportază, că ministrul plenipotențiar al Bulgariei la Petersburg, dl Stanciov, cu ocaziunea reîntoarcerii la post a dus o scrisoare a principelui Ferdinand adresată țarului, în care principele rîgă pe țarul să-i concedă a face în Februarie vizită la Petersburg.

De la conferențele preoțești.

(Conferența din tractul Mediaș).

— Novembre 1903.

Este adevăr constat prin experiență și prin dovezi, că dntre toate ideile și principiile din viața popoarelor reuniunile sau societățile luminează cu succesele cele mai splendide.

Intrunirile și convenirile noastre în societăți ne asigură și ne întăresc pașii cei voinici și fricoși pe calea progresului, ele ne înlesnesc și ajută în chipul cel mai eclatant aborul spre scopul urmărit. De aceste adevăruri pîtrunși, cu drag am dat ascultare circulariului Esc. Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, preabunului nostru părinte, intrunindu-ne în conferența preoțească ce s’a ținut la 20 Nov. a. c. în sala școlii din centrul protopresbiteratului nostru Mediaș.

La 8 ore dimineața s’a început serviciul divin oficiat de dl protopresbiter Romul Mir-

cea, de capelanul ppsc George Crișan, și de parochul Ioan Fodorean din Moșna.

După terminarea serviciului divin și după invocarea duhului sfânt preoșimea tractuală s’a întrunit în sala școlii gr. or. rom. din Mediaș, procedînd imediat la rezolvarea și dezbateră obiectelor puse la ordinea zilei pentru care scop ne-am și întrunit.

Presidentul protopresbiter Romul Mircea prin o cuvîntare acomodată scopului intrunirii noastre declară ședința deschisă.

Înainte însă de constituirea biroului conferenței presidentul protopresbiter aduce la cunoștința conferenței trecerea din viață la cele vecinice a binemeritatului bărbat al bisericii și școlii noastre, a protopresbiterului — asesor consistorial în pensiuie Zaharie Boiu.

Luînd conferența cu durere act despre trecerea din viață a asesorului Z. Boiu, prin sculare își exprimă simțita condolență rostind cuvintele: „D-zeu să-l odihnescă”.

Se procedează apoi la constituirea biroului alegîndu-se prin aclamațiune bărbați de încredere pentru autenticarea protocolului capelanul ppsc George Crișan din Mediaș și parochul Ioan Fodorean din Moșna, ear’ notariu al conferenței Ioan Muntean parochul Agârbicului.

Otîndu-se apelul nominal se constată că dntre 32 preoți 28 sunt prezenți, ear’ 4 absenți, dntre cari par. George Iacob din Buzd și Vincențiu Popoviciu din Richdorf încă înainte și-au scusat absența din cauză de morb.

Presidiul comunică ordinul Preav. Consist. archid. prin care aduce la cunoștința conferenței că conclusele conferenței din anul trecut au obținut aprobare din partea Ven. Consistoriului arhiepiscopesc.

Se cetește apoi circulariul consistorial dte 4 Martie a. c. nr. 2142 Bis. și conferența ia la dezbateră punct de punct din acest circulariu. Cu privire la punctul acela din circulariu unde se zice că conferențele să se țină în diferite comune, la invitarea parochului Elie Ciuruga din Șeica-mare se hotărăște cu plăcere a se ține proxima conferență în comuna Șeica-mare. Referitoriu la predicarea în biserică se naște o discuțiune lungă, fiind două păreri în privința acésta. Cred că este de interes și pentru cei străini tractului nostru ppral acésta cestiune și deși este mai mult de interes particular al nostru, totuși voiu descrie pe scurt aceste păreri.

Anume par. Elie Ciuruga propune: ca predica să o țină totdeauna parochul local unde se ține conferența, ca să nu zică vre-un parochian răutăcios, de cari, durere, sunt destui: „veți preotul nostru nu este harnic să predice, a pus pe altul”.

Parochul A. Marcoviciu, I. Fodorean și I. Muntean susțin tocmai contrariul sub cuvînt că tocmai tot asemenea răutăcioși vor zice: „pe preotul nostru l’am auzit destule ori și l’am auzit încă, dar’ ni-ar plăce să auzim și pe altul”.

Reservându-mi să revin la unele scene mai remarcabile din timpul cât corabia a fost mînată fără a ei voie de curentul apei, voiu istorisi în liniamente generale cursul lucrurilor mai de importanță pentru noi. Corabia este mînată spre nord-est până în 9 Novembre, după aceea în curs nord-vest, apoi sud-est, est-vest, eară nord-est, de la 3 Martie 1873 pronunțat spre vest.

Ziua de 30 August 1873 este zi remarcabilă în viața expedițiunii de care vorbim. Era la 79°43’ l. nord. și 59°33’ l. est. Despre acésta iată cum scrie autorul provocat mai sus.

Ziua însemnată este ziua de 30 August, 1873; ea ne făcî o surprindere, care se manifestă în o renaștere spre o altă viață. Era pe la mîză-zi; noi stam răzimați de dunga corăbiei și țintiam privirile în negura vibrătoare, prin care din când în când străbătea câte o rază de soare. Deodată apare înaintea noastră spre nord niște păreți de stîncă, ce se desvîltă în o regiune alpică. În momentul prim toți stăm înmărmuriți, în al doilea moment ca răpiți de realitatea norocului nostru erupem în strigătul: pămînt, pămînt, pămînt. În aceste momente nu se mai află bolnavi în corabie, ca fulgerul se lăți faima despre descoperirea ce am făcut.

După dezbateră îndelungată asupra acestor două păreri, la care iau parte afară de propunătorii preoții Chendi, Sas, Marian și alții, la propunerea parochului Ioan Muntean se hotărăște.

1. Preotul local să și reserve dreptul, dacă voește să predice ori nu.

2. Dacă voește să predice, atunci încă un preot străin să diserteze. Dacă însă preotul local nu insistă pentru predică, atunci numai unul străin să predice și anume pe care l va designa protopopul.

Cu privire la pct. 8 din circulariu: „Cari sunt scăderile cele mai înrîdăcinate în popor” etc. . . , acésta temă a fost pertractată încă în conferența din anul 1901. Se îndatorază acum fie-care preot, ca până la proxima conferență să prezenteze un raport făcut pe baza experiențelor de nou cîștigate, din care să fie evident: cu ce mijloce s’ar putea lucra mai cu efect pentru delăturarea acelor rele, care se fi transpus oficiului ppsbiteral până cel mult 1 Septembrie.

În șirul punctelor din circulariu, cu privire la planul cronologic despre agendele periodice oficiale, scripturistice și de controlare ale parochului în decursul anului, protopresbiterul Romul Mircea a compus însuși un plan pe baza statutului organic și a Regulamentelor din vigore, care aflîndu-se întru toate corîspunător, conferența l primește de al seu avînd fie-care preot a și-l copia. Protopresbiterului, ca autor, i-se exprimă mulțămîntă protocolară.

Cetirea temei: „Aflarea modalității și mijlocelor pentru înfînțarea de fonduri în singuraticile parochii”, a cărui lucrare a fost concredută parochului George Iacob, din cauza absențării acestuia de la conferență, împedat fiind prin morb, se amănă pentru conferența proxima.

În necu sfaturile părintești arătate în circulariul Escelenței Sale, și anume oprindu-ne cu deosebire la punctul privitor la augmentarea fondurilor, presidentul protopresbiter făcînd asemănare întră datorința ce o avem față de noi cei de acum și față de viitoriul nostru și al fiitorilor nostri următori, pune în vedere și starea fondului nostru protopresbiteral și apelază la datorința fie-căruia de-a lucra unul pentru toți și toți pentru unul. Ne pune la inimă aflarea de căi și mijloce prin cari am putea sporî fondul protopresbiteral și astfel a ușura tot-odată sarcinile comunelor bisericesti așa și așa prea mult împovărate.

Conferența preoțească avînd în vedere că nu avem casă tractuală pentru protopresbiterul nostru, cum și alte multe lucruri, cum d. e. că sôrtea noastră a preoților tocmai prin stăruința preotului nostru celui mai mare a Escelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit s’a îmbunătățit în mod însemnat, — după o dezbateră lungă, serioasă și demnă de caracterul preoțesc, la care au luat parte preoții toți dar’ cu deosebire preoții: Marian din Velțiu, Sas din Blăjel, Chendi din Șaroș, Fodorean din Moșna și Ciuruga din Șeica-mare — conferența cu însuflețire și cu una-

nimitate declară solemn și se obligă a oferi fie-care din al seu sumă de 400 cor. (Patru sute corone) solvibili în timp de 10 ani, subscriind la moment o declarațiune prin care fie-care preot se învoește în scris și în fața tuturor, ca Preaveneratul Consistoriu la distribuirea întregirei de la stat a dotațiunii preoțești să detragă fie-căruia suma obvenientă.

Luîndu-se ôre-cari dispozițiuni și față de preoții cari în viitoriu vor face parte din preoșimea tractului Mediaș, protopresbiterul tractului Mediaș, dl Romul Mircea, vedînd însuflețirea preoților cari au adus acésta jertfă materială însemnată, declară că nu numai nu vrea să se subtragă de la astfel de sarcini și jertfe nobile, ci vrea totdeauna cu noi să fie, ofere suma de 2000 corone, adevărații două mii corone.

Cu câtă însuflețire a adus preoșimea tractului Mediaș acest conclud și cu câtă bunăvoință a făcut acest ofert, servescă ca ilustrare faptul că parochul Ioan Dragolea din Elisabetopole a depus încă atunci suma întregă de 400 cor. la epitropia protopresbiterală.

Astfel s’a știut preoșimea tractului Mediaș însuflețită pentru cauzele sale, astfel a știut lucra spre ridicarea vasei sale și a șefului ei, care nu are casă protopresbiterală, ci avisat era să și schimbe în continuu locuința și cancelaria protopresbiterală dintr’o stradă în alta; ast-fel să dea bunul Dzeu, ca mulți să urmeze.

La orele 4 după amiază, după o muncă încordată și fără intrerupere de 7½ ore în continuu, domnul protopresbiter prin o cuvîntare înălțătoare pentru spiritele noastre obosite declară conferența preoțească din estan încheiată. După-ce s’au sfîrșit uralele de „Să trăiască”, parochul I. Marian din Velțiu mulțămeste prin cuvinte alese presidentului, urîndu-i zile multe și senine, ca tot astfel de lucruri să ducă la îndeplinire ca cel de azi.

Astfel a decurs și astfel s’a încheiat conferența preoțească a tractului Mediaș, ear’ noi preoții ne-am depărtat fie-care la ale sale mîngăiași în sufletele și inimile noastre, că ceea-ce am lucrat bine am lucrat, ear’ ostenelele noastre fructe vor aduce.

im

(Conferența din tractul Mercurea).

— 1 Decembre 1903.

Joi în 13 Novembre st. v. s’a ținut conferența preoțească, prima sub presidiul noului nostru protopresbiter dl Avram S Păcurariu, convocată prin circulariul dte 30/XI a. c. nr. 808, cu o programă aleasă și bogată.

Prezenți 10 preoți, ear’ 9 absenți, unii cu scuse din motive binecuvîntate, alții fără scuse, față de cari s’au luat măsuri cari să-i constrîngă la ordine. Toți cei prezenți s’au prezentat în frumosul nostru costum preoțesc, înălțînd și prin acésta însemnătatea zilei și însuflețind străinilor respect.

La 9 ore s’a servit sf. liturgie cu invocarea duhului sfânt, servind dl protopop

se face un deposit pentru alimente în cazul de nenorocire, când adevărații siliți fiind a se adăposti pe acea insulă, să pótă afla nutremînt.

În prima Octobre corabia înghițată, este cuprinsă întră sloi, și din acel moment ea nu s’a mai putut mișca.

A urmat érna anului 1872 cu nôptea de peste 5 luni și cu toate greutățile unei vieți în mijlocul sloilor de gheață.

Presiunea ghiței era înfricoșată, înspăimîntătoare. Se părea că s’au conjurat toate puterile infernale spre a nimici orice viață omenescă.

De multe-ori în câte o nôpte și de 2-ori părăsiau corabia și se refugiau pe câte un sloi de gheață luînd cu sine fie-care numai cele mai indispensabile pentru moment.

Scena acésta se petrece în 13 Octobre, 1872. Numărul 13 persecut cum se vede, și pe acești ômeni închiși întră sloii din marea de nord, căci, cum ne spune Payer, tot la acest loc, cele mai de importanță acte din viața acelei expedițiunii se petrec în ziua 13. Comitetul pentru expedițiune se constituie în 13 Februarie, în 13 Ianuarie se pune cartarul corăbiei, în 13 April se lasă vasul în apă, 13 Iunie pleacă din Bremen, 13 Iulie din portul Tromsø, după 13 zile de drum ajunge corabia în gheață și atunci la 13 Octobre termometrul arăta 13° sub zero.

Pămîntul acesta a fost botezat după domitoriul nostru: Țera Francisc Iosif.

De și ar dorî fie cine să știe și alte amănunte din viața de preste un an pe corabia Tegetthof, cum se nutria, cum se îmbrăcau, care era ocupațiunea zilnică, ce animale întălniau, cum erau raferințele climatice, frigul, lumina, minunata lumină nordică, referințele sanitare, observările științifice, și altele, eu totuși trec preste toate acestea acuma în fuga mare, spre a ajunge la expediția a doua, și mai remarcabilă în executarea ei, și apoi la a treia.

Érna a doua trece tot întră condițiunile celei din anul trecut. În primăvara anului 1874 se fac cercetările pe pămîntul cel nou descoperit, unde nu s’a aflat afară de urși, vulpi, altă vîștate, și s’au ocupat cu gândul de a se întorce din nou spre Europa. Deore-ce de o scăpare a corăbiei nu mai putea fi vorba, întrégă expedițiunea a părăsit corabia, după-ce mai întâiu în pămîntul cel nou descoperit au astrucut rămășițele unui pretin de suferințe, cele ale mașinistului Krisch, care a murit de bóla acelei regiuni, de scorbut.

Unele dntre scenele cele mai uimitore este acésta înmormîntare, pe care o reproduc în următoarele: În 16 Martie 1874 momentana liniște ne vesti, că el ne-a părăsit. În

ziua următoare am pus trupul în un cosciug l’am scos afară, și am pus stindard de doliu.

În 19 am înmormîntat pe mașinistul, punîndu-l în grópă în nordul îndepărtat. Conductul măhnit părăsește corabia cu un cosciug la mijloc, care era coperit cu stindarde și cu o lumină, și aşedat pe o sanie, fu tras la insula Wilczek. Tăcuți, luptînd greu contra viscolului, care ne arunca zăpada în față, mergem spre o colină, după ce am trecut preste mai multe deluri de sloi de gheață. La 1½ oră ajungem la locul destinat. Aici întră s’a pi de basalt aflăm o înfundătură, și aici aşedăm rămășițele lui pămîntești, aşedăm o cruce de lemn — ce loc de odihnă, întră simbolele morții, departe de orice fință omenescă — și facem o grópă, loc de pietate aici pe pămînt, deore-ce de el nu se mai pótă atinge nimica în acésta singurătate. Ingenunchiem în jurul mormîntului, aruncăm în el petri, pe cari cu multă osteneală le-am adunat, și vîntul l’a acoperit cu zăpadă. Cu glas înalt ne-am rugat la mormîntul lui, căruia i-a fost dat să împărtășească cu noi numai ostenelele, ru și succesele la reîntorcere. Și în aceste momente ne-am pus întră-barea: ôre ne este rezervat să ne mai reîntorcem în patrie, sau dór’ marea de nord va fi mormîntul nostru?

(Va urma).

biter împreună cu 3 dintră preoții mai bătrâni, albiți de povara anilor, servind cu multă ocucernicie și evlavie.

La 10 ore s'a deschis conferența în școala noastră confesională din acest opid, prin protopresbiterul tractual cu un cuvânt magistral, în care a zis cam următoarele: „Înainte ochilor mei suflați — vădându-Vă pe d-văstră, fraților, — văd prezentul și viitorul națiunii mele. Știința și morala d-văstră, este știința și morala poporului nostru — cultura și religiozitatea d-văstră este cultura și religiozitatea poporului nostru; — d-văstră sunteți calea dezvoltării noastre spirituale și intelectuale, — religiozitate morale, cu cari orice popor se ridică la autoritate, la putere și mărire“.

„Biserica și școala vor fi măsurătorii siguri, după care se judecă înălțarea sau scăderea poporului“.

„Dacă are un popor biserici și școle cu dirigenți devotați chemării lor, toate interesele sociale, politice și ale confesiunii și ale națiunii, și ale familiilor, și ale privaților, ale patriei, științei, artei și comerțului, își află îndestularea, își află hrana lor“; — cu acesta vorbă dezvoltând mai departe problema chemării preoțești, încheie cu cuvintele: „De încheiere vă indic problema noastră mărță: Asigurarea românismului prin cultura națională în cadrul religiunii noastre. Premitând acestea vă salut, iubitorilor, cu un călduros bine ați venit, și rugându-vă, ca cu totă seriozitatea să procedem la lucru în via Domnului, declar deschisă conferența noastră de azi.“

A urmat la ordinea zilei constituirea, ales fiind notariu Ioan Dăian, paroh în Sângătin, ear' verificatori ai procesului verbal Ioan Orăștean și Ioan Lazar din Apoldul-de-jos.

Punctul al treilea din program a fost tema: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu cari mijloace s'ar pute lucra mai cu efect la delăturarea lor?“; lucrată de părintele Ilie Dobrota din Poiana și Patriciu Marcu din Păuca, cu multă pricepere, sîrguință și cunoștință de cauză, numărând înrădăcinate: Indiferentismul față de biserică și școală, înjurăturile, superstițiunea, jurămintele cele multe, concubinatul, mania de procese, ușurătatea cu care contrag țeranii împrumuturi, luxul, încăpăținarea față cu progresele timpului, adversiunea față de meserii, beția, furturile, risipa materială la bottezuri, cununii și înmormântări, necunoștința în economia câmpului, lipsa de reuniuni economice, industriale și comerciale.

Înrădăcinatele de delăturare înșiră: Predicarea cuvântului lui Dumnezeu la toate ocaziunile, îndemnarea la cercetarea bisericești, școle de adulți, tovărășii agricole, spriginirea meseriilor, ocuparea cu legumăritul, instruire în a pregăti mâncări mai bune, cari nu reclamă iritarea stomacului prin beutură, să se recomande pomele și lăptăriile, să se facă poporul să înțeleagă că nu mâncarea de pomeni ajută sufletului, ci rugăciunea preotului, să se casseze pe încetul pomenile prea mari ș. a.

Conferența a ascultat cu mare plăcere temele lucrate cu atât devotament și a votat autorilor mulțămirea protocolară, luând toți preoții parte la discuție și contribuind fiecare cu experiențele sale făcute în cursul păstoririi.

At patrulea punct din program a fost „Planul cronologic“ lucrat de părintele Ioan Dăian, care cu mici schimbări s'a primit și s'a decis a se tipări și a se distribui fiecărui paroh spre acomodare.

Punctul 5. „Condiția parochială“, introdusă prin ordinul Exelenței Sale, s'a decis a se purta cu cea mai mare acuratețe, impunându-se fiecărui paroh a face la început monografia comunei pe baza documentelor scrise și a altor isvóre auxiliare, și aprobată de comitetul parochial, să se inducă în condiție pentru a servi posterității ca bază la vre-o monografie mai detaliată.

Punct 6 și 7 „Cestiunea reuniunilor în folosul bisericești și a credincioșilor, în special reuniunile de înmormântare“ și „discușiune asupra momentelor mai însemnate din serviciul divin“ — conferența având în vedere importanța cea mare a reuniunilor, cum și pentru a uniforma serviciul divin în general, a decis, ca aceste teme să se predea unor preoți, cari să le refereze pe larg la conferența proxima.

Înrădăcinate s'a primit a protopresbiterului, ca în comunele unde sunt repartițiuni și alte dări de cult incassabile de epitropia parochială, să se tipărească număr recerut de libele de plată analog cu cele pentru darea statului, ca credincioșii noștri să aibă solvirile induse, spre controlare mai bună a organelor noastre bisericești.

Cu acestea fiind programul eschauriat și timpul încă înaintat (3 ore p. m.) protopresbiterul prin un cuvânt avântat și mēduvos declară ședința închisă.

Ear' noi, mulțămiiți cu cele petrecute în conferența noastră, investiți cu cunoștințe folositoare am exprimat înaltului nostru cap bisericesc, Exelenței Sale, prin o telegramă, omagiile și devotamentul nostru fiesc, dorindu-i încă mulți ani, ca să conducă naia bisericești prin viitor la limanul fericirii.

DL protopresbiter ne-a înrunit după conferența la masa sa ospitală, de unde mergând la ale noastre am rugat ceriul să ni-l țină spre binele și înaintarea acestui tract.

De pe Sicaș.

NOUTĂȚI

Adunarea municipală a comitatului Sibiu. Azi, la 15/28 Decembrie, s'a ținut aici sub presiunea dlui comite-suprem Gustav Thalmann adunarea generală extraordinară.

Dinră obiectele mai principale remarcăm că Românii prin rostul dlui Dr. Leményi au făcut declarație, că nu aderă la adresa de felicitare ce o a înaintat vicecomitele în numele municipiului către noul ministeriu, și își rezervă acest drept pentru timpuri când se va convinge, că dl Tisza va respecta legea de naționalități și va da afacerilor un alt curs spre mulțămirea tuturor popoarelor cari constituie statul ungar.

Adresa a fost votată numai de membrii sași. Sa ales în comitetul administrativ P. Cosma, în comitetul central electoral Dr. Beu, în comisiunea sanitară Dr. Comșa din Seliște, în comitetul permanent Dr. Russu, în comitetul de supraveghiere a societății liniei ferate Vinț—Sibiu Ioan de Preda, și în comisia economică pentru cercul Nocrichiu Ioan Petrișor, paroh în Alțina.

Celelalte obiecte s'au rezolvit în conformitate cu propunerile comitetului permanent, fără multă discuție. Rețeaua drumului comitatens s'a statorit din nou și tot ce regretăm este, că linia Poiana, Jina și Mercurea, Apoldul-inferior, Ludoș au fost scose din liniile comitatense și lăsate în grija comunei lor să se facă. Aceasta s'a făcut la propunerea oficiului regesc pentru clădiri publice, din interese de comunicațiune și cruțare. (1).

Archiducele moștenitoriu Francisc Ferdinand în Ianuarie va face vizită la București, cu care ocaziune prințul-moștenitoriu Ferdinand al României va aranja în onoarea distinsului oșpe o mare vânătoare în munții din județul Muscel, rezervați pentru vânătoarele particulare ale moștenitoriului.

Conferențele publice inițiate de inteligența română sibiană sub auspiciile departamentului sibian al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ s'au început a s'era, prin conferența ținută de asesorul consistorial Mateiu Voilean, în prezența unui public ales, dame și domni. Dl asesor a vorbit despre cele trei epediițiuni din urmă făcute la polul nordic, făcând evident pe chartă și drumul aceluia. Conferența, ascultată cu mult interes, a fost urmată din partea publicului cu binemeritate aplause la adresa conferențiarului. În numărul de azi începem publicarea acestei interesante conferențe, avîsând că Dumneea următoare (3 Ianuarie n.) va prelege profesorul seminarial Dr. Petru Șpan.

Reuniunea română de muzică. Mercuri, la 6 ore s'era, se vor începe probele reuniunii române de muzică, la „Musikverein“.

Serbarea școlară în memoria metropolitului Andreiu. Măestrul fur Avram Condor din Mănăsturul-unguresc dtor 8 Decembrie st. v. ne rōgă să-i publicăm următoarea corespondență: Duminecă în 30 Novembrie st. v. la ora 1 după amiază s'a ținut la noi o serbare școlară întru amintirea marelui arhieru Andreiu Șaguna. Sala cea mare a școlii noastre era plină de popor, ear' băncile erau pline de școlari, cari de cari mai trumusei și îmbrăcați în haine de s'erbătoare. Serbarea a fost deschisă de dl paroh A. Chifa prin cuvinte potrivite acelei s'erbări, după care a urmat producția, cu următorul program: 1. Cuvânt ocașional, ținut de dl

învățătoriu E. Gabor, prin care ni-a făcut cunoscut pe nemuritorul metropolit Andreiu, care în adevăr a fost om trimis de Dumnezeu chiar când poporul și biserica noastră avea mai mare trebuință. 2. Imn la mōrtea metropolitului Andreiu, cântat de elevii școlii. 3. Despre școlă, trialog, predat de elevii G. Zirbu, N. Zirbu și P. Zirbu. 4. Cântecul vânătorului, cântat de elevii școlii. 5. Despre procese, dialog, predat de elevii George Condor și Ioan Popșa. 6. „Audi buciuumul că sună“, cântat de elevii școlii. 7. Despre bunacuviniță, dialog, predat de elevele M. Burea și Fl. Colda. 8. Trei colorii, cântat de elevii școlii. 9. Asta nu țiu pot erta, declamație de eleva M. Colda. 10. Despre buna înțelegere, trialog predat de elevele Maria Condor, Maria Văsar și Flōrea Zirbu. 11. Auđii acolo, cântat de elevii școlii. Apoi dl preot mulțămind dlui învățătoriu pentru ostentela avută cu pregătirea micilor școlari pentru această s'erbătoare, și mulțămind și poporului pentru-că s'a prezentat în număr așa frumos, a închis serbarea. La cuvântul dlui preot a răspuns dl învățătoriu îndemnând și încurajând pe popor întru a face fapte bune vrednice de amintirea marelui s'erbătoriu.

Concert în Orăștie. Reuniunea română de cântări din Orăștie anunță concertul ce l va da acolo un grup de teologi din seminarul „Andreian“, Sâmbătă, în 26 Decembrie v. 1903 (a doua zi de Crăciun) în sala hot. „Transsylvania“, cu următorul program: 1. G. Dima: „O ce veste minunată (colindă). 2. H. Kirchner: „Măestrii și plugarii“. 3. I. Vidu: „Audi valea“. 4. Timoteiu Popovici: „Cântecul ciobanului“, solo de flaută, cântat de Victor Murășan, cu acompaniarea la pian de dna Victoria Dr. Erdélyi. 5. I. Vorobchievich: „Ceasul rēu“ (baladă). 6. Flechtenmacher—T. Popovici: „Dorul înstrănatului. 7. a) I. Vidu: „Crēngă ruptă“; b) N. Popovici: „Hora de la Grivița“. 8. C. G. Porumbescu: „Baladă“, solo de violină, cântat de Laurențiu Curea, cu acompaniarea la pian de dna Victoria Dr. Erdélyi. 9. I. Vidu: „Din șeđetōre“. 10. C. G. Porumbescu: „Marșul cântăreților“. Inceputul la 7½ ore s'era. Venitul este destinat în favorul fondului reuniunii. Prețurile: Locul I. 2 cor., 10 ul II. 1 60 fil., locul III. 1 20 fil., parter 1 cor., galerie 50 fil., loje 8 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămire. După concert urmează dans. În puasă grupul călușerilor din Orăștie va juca „Bătuta“ și „Călușerii“.

† Gavriil Musicescu. Mercuri s'a făcut, cu mare pompă, înmormântarea compozitorului G. Musicescu, despre a cărui reposare daserăm știri în numărul anterior. Musicescu s'a născut în Ismail (Basarabia) la 1847. Trecend în România, pe la 1860, a studiat teologia în seminarul din Huși, apoi absolvând cursurile de muzică la conservatorul din Iași, a fost numit profesor de muzică la seminarul din Huși. În 1870 a mers la Petersburg spre a-și completa studiile musicale la conservatorul imperial, obținend acolo un stipendiu de la țarul Alexandru II. De la 1872 a fost profesor la conservatorul din Iași și dirigent al corului de la catedrala metropolitană. În 1893 a obținut licența în științele juridice la universitatea din Iași. A fost membru onorabil al reuniunii de cântări din Lugoj, decorat cu „Steua României“ în gradul de cavaler, cu „Corōna României“ în gradul de oficer și cu alte câteva orduri străine.

† Luigi Cazzavilan, directorul și proprietariul ziarului „Universul“ din București, a reposat Joi dimineața în București, în etate de 51 ani. Cazzavilan era italian, naturalizat în România, unde prin muncă cinstită și-a făcut avere considerabilă, din care înocă până a fost în viață a făcut parte frumoasă multor instituțiuni culturale și de binefacere ale patriei sale adoptive, pe carea o iubia ca un fiu adevărat și bun al ei. În tineretă Cazzavilan a luptat în legiunile lui Garibaldi, fiind decorat cu „medalia comemorativă a rēșboiului pentru independența Italiei“, apoi în rēșboiul S'erbiciei contra Turciei, fiind decorat cu medalia de aur, cu medalia de argint și cu ordul Takovo. Pe lângă acestea, pentru merite pe teren social a mai fost decorat cu „Corōna Italiei“ în gradul de oficer, „Corōna României“ în gradul de oficer și cu medalia „Rēșpata muncii“.

Revolta întră husari. Întră husarii tertianți ai garnizōnei din Murăș-Oșorhei e mare nemulțămire pentru-că și după anul nou au să rămână în serviciu activ. Deosebi întră cei din svadronul al cincilea, în care a erupt adevărată revoltă. Amenunțe asupra celor întemplate nu se știu, atâta însă a străbătut în public, că 10—15 husari au negat supunerea. Toți cei renitenți au petrecut s'erbătorile crăciunului în arest. Pentru împedecarea eventualelor urmări mai grave casarma e ținută sub pază strictă.

Din public.)*

Mulțămire publică.

Demni și evlavioșii creștini Ștefan Fezean și soția sa Florica născută Șăegan, din Sighișoara, din îndemnul iubirii adevărate creștinești, ce o au către Dumnezeu și sfântă casa Sa, au cumpărat un rēnd întreg și frumos de vestminte preoțești pentru serviciul dumnezeesc, cu prețul însemnat de 100 corōne, care la îndemnul de tot binevoitor al dlui protopresbiter tractual Dimitrie Moldovan l'au dăruit bisericești noastre gr. or. din Nadeșul-săsesc.

Pentru acest dar fōrte binevenit subsemnatul în numele creștinilor noștri din Nadeșul-săsesc exprim și pe această cale mulțămire caldă demnilor dăruitori și poftesc, ca bunul Dumnezeu să se milostivescă a le înșemna această faptă în cartea vieții, și protegându-i cu brațul sau cel sfânt și atotputernic întru mulți ani în pace și sănătoși, — le ajute a mai pute s'evăra astfel de fapte — cari ele se laudă — spre binele obștesc, spre lauda lui Dumnezeu și spre mântuirea sufletelor lor. Asemenea adâncă mulțămire pentru deosebita bunăvoință și dlui protopresbiter tractual Dimitrie Moldovan.

Nadeșul-săsesc, la 24 Novembre 1903.

Ioan Baciu
paroh gr.-ort

Oficială.

Asemenea să caute organele parochiale a așterne și rezultatul colectelor pentru biserica catedrală, dându-și toți nisuița a nu rămâne îndărăptul unor comune mici și sărace, cari ne-au surprins cu sume frumoșe.

Oficiile parochiale sunt pofțite a se convinge despre solvirea taxelor pentru asigurarea edificiilor contra focului, și a face toți pașii de lipsă pentru imediata solvire a eventualelor taxe restante așa, ca la finea anului să fie toate comunele achitate în regulă.

Posta redacțiunii.

„Ortodoxului“. Nu vom rămâne datori. Răspuns demn așteptă deja spațiul cuvenit. Numele autorului? — E taina noastră.

Teatrul orășenesc.

Luni (28 Dec.): „Der blinde Passagier“, comedie în 3 acte de Oskar Blumenthal și Gustav Kadelburg. (Noutate!)

Marti (20 Dec.): „Eine Nacht in Venedig“, operă comică în 3 acte de I. Strauss. Beneficiul actorului Iuliu Kaufmann.

Direcția teatrului face totodată cunoscut, că cu ziua de azi (28 Dec.) se începe a treia serie de abonamente, pentru 12 reprezentațiuni.

„PĂSTORUL“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara-Fabric.

Avis

Aducem la cunoștința on. public, că firma institutului de credit și economii „Păstorul“ este deja trecută din partea on. tribunal reg. din loc în registrul firmelor comerciale, și astfel institutul intră în activitate cu începere de la 1 Ianuarie n. 1904.

Operațiunile institutului sunt următoarele:

1. Acordă împrumuturi, mici și mari, cambiale, pe trei subscrieri.
2. Împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, pe o singură subscriere.
3. Împrumuturi pe obligațiuni intabulate pe veri-cari averi intabulabile.
4. Împrumuturi pe amanet.
5. Cumpără și vinde realități — pe lângă condiții fōrte ușore.
6. Primește depuneri, de la 1 corōnă în sus, și le fructifică cu 5% netto. Localul institutului este în piața mare a suburbiului: Kossuthter nr. 6, etagiul I (de-asupra firmei Al. Czarrán). Timișoara-Fabric, 26 Decembrie 1903.

Direcțiunea.

Nr. 586 1903.

[298] 1—3

Concurs repeti

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de cl. III a **Vorța** cu filia **Valealunga**, tractul Ili, pe basa ven. ord. consist. din 23 Septembrie c. nr. 9785 B., prin această se publică de nou concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și au a se prezenta în vr'o Duminecă ori sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Ili, în 10 Decembrie 1903.

In conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Ili.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 330 1903.

[288] 3—3

Concurs

Pe baza ordinului consistorial dto 16 Septembrie 1903 nr. 8363 B. pentru ocuparea postului de **capelan** lângă neputinciosul paroch **Nestor Popa** din **Veneția-superiōră**, protopresbiteratul Făgărașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parochiale fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare subscrîsurii oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat.

Făgăraș, 30 Novembre 1903.

In conțelegere cu comitetul parochial:

Iuliu Dan
protopresb.

Momente din viața bisericească

a Românilor ortodoci din Transilvania. 1780—1787. De **Mateiu Voileanu**, asesor consistorial. — Se poate procura de la **Librăria arhidieceșană** cu prețul de 80 fil. plus porto 10 fil.

La Librăria Tipografiei Arhidieceșane se află de vânzare:

Ziarul unui Pierde-Vară, de **George Coșbuc** „ 2—

Iisus Christos cu cuvintele santei scripturi, de **Dr. Petru Barbu** „ 2-50 trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Cuvinte adevărate, de **N. Iorga** C. 2-50 plus 20 fil. porto postal.

Amyonul bisericeii gr. ort. române. — Predici pentru toate Duminecile, sâmbătorile și praznicele de preste an. De **Ioan Nicorescu**, preot profesor seminarial în Arad. — În două tomuri. — Cu binecuvântare arhierescă. — Tomul I. Predici pentru toate Duminecile de preste an. Prețul: 3 cor. plus 30 fileri porto.

Librăria Tipografiei arhidieceșane.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

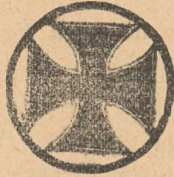
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă boale

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomand în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 54 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.**

Redactor prov. Dr. George Proca.

Nr. 856.

[292] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. **Boz**, protopresbiteratul Mercurea, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“ — ord. cons. dto 21 Octombrie a. c. nr. 10925 bis.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în tabela B.

Reflectanții la acest post au a-și așterne cererile lor instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, și au a se prezenta în vre o Duminecă sau sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mercurea, 3 Novembre 1903.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Mercurea.

Avram S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 1622 1903.

[290] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia vacantă din opidul **Noerichiu**, de clasa primă, protopresbiteratul gr. or. al tractului Agnita, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari venite concurenții și pot lua informațiuni de la oficiul protopresbiterial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterial în termenul indicat.

Concurenții au a se prezenta în sfânta biserică în vre-o Duminecă sau sâmbătă spre a cânta sau celebra.

In conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Bendorf, în 2 Decembrie 1903.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Agnita.

Nicolae Gavrea
adm. prot.

Nr. 1050 1903.

[293] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a **Mogoș Miclești**, din protopresbiteratul Lupșa, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroch sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat. Informațiuni mai de aproape în privința acestei se pot primi de la subscrîsurii, ori în fața locului de la comitetul parochial.

Cererile de concurs, instruite în sensul normelor în vigoare, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis. Petenții pe lângă înștiințare aici se pot prezenta înainte alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Ofenbaia, 2 Decembrie, 1903.

Vasile Gan
protopresbiter.

A apărut:

Modele de cusături românești

Prețul 50 fileri, plus porto 5 fileri.

Librăria arhidieceșană.

A apărut:

Calendarul arhidieceșan pe anul visect 1904.

Prețul unui exemplariu 40 fil., cu șematism 80 fil., porto postal 10 fil.

Librăria arhidieceșană, Sibiu.

Fabrica de mașini și motore ces. reg. priv. Brauner & Klasek's Nachfolger
ING. EMIL PLEWA, VIENA.

Representanță generală și deposit:

B. Dénes, Budapesta,
VI., Váci-körút 61.

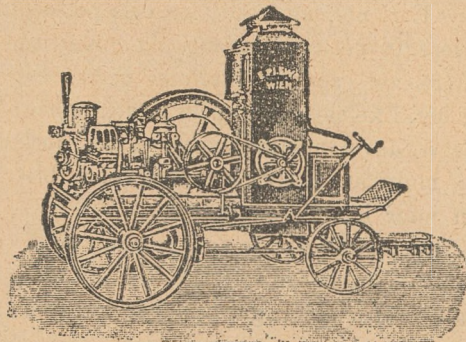
MOTORE 2—20 HP de vapor,
gas, benzin, petrolin.

Locomobile de petrolin 2—25 HP.

Instalații pentru estragerea gasului 2—3 fil spese de exploatare pentru fiecare HP și oră.

Stilul cel mai modern. — Cea mai bună și mai eficientă putere de exploatare. — Cel mai efin isvor de cum-părare. — Plătiri favorabile.

Preț-curent gratis și franco. — Representanți solizi din provincie se acceptază. [263] 4—20

Piane, pianine, harmonice și chimvale.

Cu prețurile fabricii.

Se vînd și pe lângă plătire în rate.

Se dau instrumente cu chirie.

Acordări și reparaturi se primesc atât pentru loc cât și pentru jur, executându-se prompt.

J. Triska

cel mai mare deposit de piane din Transilvania.

[295] 2—2

Cluj, Sétater-utca (casa proprie).

Sudorea picioarelor

se vindecă radical prin folosirea pravului

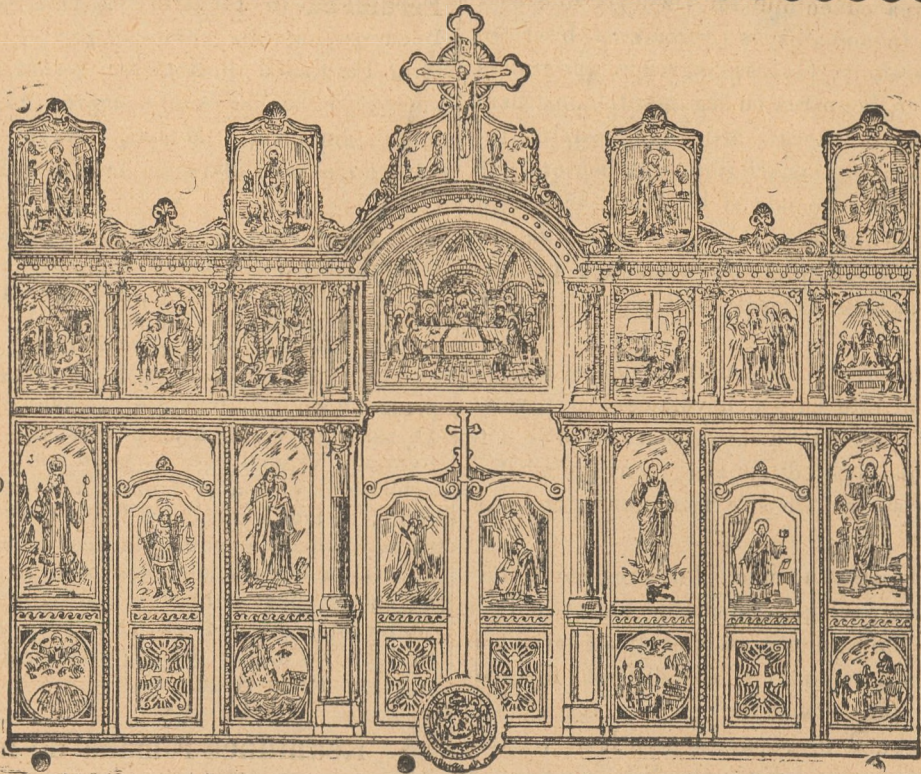
„universal antisudoric“

din farmacia la „ursul negru“ a lui

Guido Fabritius

Sibiu.

Să se folosescă numai numitul prav!

Școla de pictură religioasă-artistică

Jos. Hofrichter's Sohn

din Reichenau, bei Gablonz,

primește în întreprindere și execută altare noue, reparază picturi vechi, execută la comandă icone și tablouri în ulei pe pânză, tinichea sau table de aramă, pe lemn, aluminiu, etc., în dimensiunile recerute.

Icône pentru prapori cum și prapori întregi.

Pictură portrete, fidel după fotografii bine reușite.

Deposit mare de lustre, de sticlă ciselată, cum și de alamă.

Prețuri moderate și executare promptă.

La cerere se trimit schițe și planuri. — Comandele se primesc și se pot face la Librăria arhidieceșană în Sibiu. [219] 14—20

Editura și tipariul Tipografiei arhidieceșane.